

Raadsvoorstel

Agendanr.: R6.4-20

Dossier: 2020-045921

Datum collegevergadering: 11-8-2020
Onderwerp: Participatiebeleid

0. Samenvatting

In plaats van een beleidsnotitie over participatie, willen we kaders voor het meedoen in de gemeente Waalwijk presenteren door middel van een dynamische routekaart en willen we alle mogelijkheden om mee te doen in de gemeente Waalwijk samenbrengen op een website. Op die manier willen we helderheid bieden over meedoen in de gemeente Waalwijk, op een dynamische manier: waarbij kaders en mogelijkheden eenvoudig aangepast kunnen worden als daar behoefte aan is.

1. Wat is de aanleiding?

In december 2019 is in een raadsinformatiebrief geschetst welke stappen er gezet worden op het thema participatie:

- Inwoners worden gepolst over hun ervaringen met en verwachtingen van burgerparticipatie;
- We gaan nieuwe kaders formuleren en vragen hierover input aan inwoners en de raads werkgroep Communicatie;
- We gaan medewerkers meer faciliteren om participatieprocessen (gestructureerd) vorm te geven.

Inmiddels zijn er een aantal acties uitgezet en afgerond. Wij willen u meenemen in deze acties en een voorstel doen voor de vormgeving van de nieuwe kaders voor het meedoen in de gemeente Waalwijk.

Een overzicht van wat er afgelopen jaren gedaan en geschreven is, is als infographic opgenomen in de bijlagen bij dit voorstel. Hierin zijn ook de belangrijkste uitkomsten van de enquête over participatie opgenomen.

2. Wat willen bereiken en waarom?

Meedoen gaat over de manier waarop we ons tot elkaar verhouden: dit kan gaan over inwoners en de gemeente, inwoners en professionele partijen en inwoners onderling. Meedoen in Waalwijk kan op allerlei verschillende manieren. De mogelijkheden veranderen met de dag.

We willen twee dingen bereiken:

- Kaders voor het meedoen in de gemeente Waalwijk die dynamisch zijn: waar ruimte is voor iedereen om de kaders bij te stellen als dat gewenst is.
- Helderheid richting inwoners, medewerkers, raadsleden en professionele partijen over de mogelijkheden die er in onze gemeente zijn om iedereen mee te laten doen. En ruimte voor iedereen om deze mogelijkheden eenvoudig aan te vullen of aan te passen.

3. Wat gaan we daarvoor doen?

Om recht te doen aan het dynamische proces, stellen we de gemeenteraad voor om de kaders niet vast te leggen in een beleidsnotitie. In plaats daarvan doen we het voorstel om meedoen in de gemeente Waalwijk uit te dragen met een infographic en een website:

- We presenteren een routekaart voor het meedoen in de gemeente Waalwijk. Deze routekaart biedt helderheid over de verschillende stappen bij het meedoen, over vragen die je jezelf bij iedere stap kan stellen en handige tips. We nodigen expliciet iedereen uit die de routekaart gebruikt heeft om ervaringen hierover te delen met de gemeente. De routekaart is opgenomen in de bijlagen bij dit voorstel.
- We verzamelen alle mogelijkheden om mee te doen op één website. Deze website is voor iedereen toegankelijk en biedt verschillende zoekmogelijkheden. Iedereen heeft op die manier inzicht in de mogelijkheden die er zijn om mee te doen in de gemeente Waalwijk. Per "instrument" geven we een beschrijving, waar bijvoorbeeld in staat welke specifieke kenmerken een instrument heeft (fysiek / digitaal, voor welke doelgroepen enz.), maar ook een voorbeeld en een contactpersoon voor meer informatie. Een eerste inzicht in hoe deze website er uit gaat zien, is opgenomen in de bijlagen bij dit voorstel.

Geen uitgebreide beleidsnota

We willen in de eerste plaats dat de verschillende mogelijkheden om mee te doen in Waalwijk optimaal benut worden. Een uitgebreide beleidsnota is daar niet voor nodig. Wel het overzichtelijk in beeld brengen van alle mogelijkheden om mee te doen. Door dit online te doen, zorgen we dat de mogelijkheden goed toegankelijk zijn, dat mensen eenvoudig kunnen zoeken en dat aanpassingen gemakkelijk doorgevoerd kunnen worden.

Het stappenplan biedt ondersteuning aan inwoners, medewerkers en professionele partijen die met participatie aan de slag gaan. Tegelijkertijd kan het ook dienen als een checklist en kader voor trajecten waarbij er de verplichting is om participatie te organiseren. Het stappenplan wordt ook opgenomen op de website.

Voor inwoners die minder digitaal vaardig zijn, blijft er de mogelijkheid om met de gemeente te bellen of een afspraak te maken en op die manier advies in te winnen.

Vier niveaus van meedoen in de gemeente Waalwijk

We onderscheiden vier verschillende niveaus van meedoen in de gemeente Waalwijk:

- Wij blijven op de hoogte
- Wij denken mee
- Wij beslissen samen
- Wij maken het samen

Bij de eerste stap op de routekaart wordt al gevraagd om na te gaan welk niveau bij het betreffende idee of project het meest passend is. Het is immers belangrijk om de instrumenten daar op aan te passen en de betrokkenen hierover helderheid te geven. De website waarop de verschillende mogelijkheden om mee te doen te vinden zijn, biedt dan ook de mogelijkheid om op een niveau te filteren.

Relatie Omgevingswet en participatie

Naar verwachting treedt de Omgevingswet op 1 januari 2022 in werking. In de Omgevingswet is een belangrijke rol weggelegd voor de omgevingsdialoog: initiatiefnemers (kan ook de gemeente zijn) gaan zelf met de omgeving in gesprek over hun plan.

In een lichte variant moet de initiatiefnemer aangeven of en zo ja hoe hij/zij aan participatie heeft gedaan. In dat geval is de manier waarop vrijgelaten. In de zwaardere variant moet de gemeente vooraf een besluit nemen over hoe de participatie er uit moet zien. In beide gevallen is het belangrijk dat er duidelijke informatie is over hoe een participatieproces er uit moet zien en welke instrumenten initiatiefnemers kunnen gebruiken. De routekaart en website bieden daarvoor de basis. Vanzelfsprekend kan het zijn dat er vanuit wetgeving en jurisprudentie aanvullende eisen komen voor de omgevingsdialoog. Als het nodig is, wordt er in dat geval een aanvullende notitie of infographic opgesteld specifiek daarvoor.

Participatie-instrumenten gemeenteraad

Een aantal participatie-instrumenten zijn specifiek gerelateerd aan de gemeenteraad, zoals het raadsforum, het Waalwijks podium en het burgerinitiatief. Alle instrumenten die de gemeenteraad gebruikt of gaat gebruiken, worden ook opgenomen op de website Meedoen in Waalwijk. Daarnaast blijft de reguliere webpagina van de gemeenteraad op de gemeentelijke website vanzelfsprekend ook actief. Zo kunnen inwoners via verschillende wegen de instrumenten van de gemeenteraad vinden.

Inbedding in de organisatie

Om te zorgen dat de routekaart en bijbehorende website ook door medewerkers gebruikt worden, zal dit een plek krijgen binnen de Waalwijk Academie. Via de Waalwijk Academie kunnen ook nieuwe participatie-instrumenten onder de aandacht van medewerkers gebracht worden en bijvoorbeeld korte trainingen gegeven worden over deelaspecten zoals verwachtingsmanagement.

4. Beleidsvrijheid JA/NEE

Ja. In geval van "willen-participatie" zijn er geen wettelijke kaders. Voor de "moeten-participatie" zijn die er wel, al geven de wettelijke kaders (bijvoorbeeld ruimtelijke wetgeving) vaak veel vrijheid over de manier waarop participatie georganiseerd wordt. Er is in die gevallen vaak dus wel de verplichting om participatie te doen, maar de vorm wordt in de wet vaak vrij gelaten.

5. Wat zijn de financiële consequenties?

Voor het inrichten van de website maken we gebruik van de licentie die we als gemeente hebben voor de website van de begrotingsapp. Op deze site kunnen we zelf nieuwe deelsites aanmaken en inrichten. De aanschaf en ontwikkeling van de website vraagt daardoor geen specifieke kosten.

Vanzelfsprekend zijn er wel kosten voor het promoten van de website, zowel extern als binnen de organisatie. En omdat we snel in willen spelen op veranderingen, zijn er ook middelen nodig om nieuwe instrumenten uit te rollen. Deze zullen gedekt worden uit bestaande middelen.

6. Inspraak

Dit voorstel is mede tot stand gekomen naar aanleiding van een aantal evaluaties en onderzoeken, waaronder het rapport van de Rekenkamercommissie (augustus 2017), het onderzoek naar de burgerbegroting en de enquête over participatie. Daarnaast is er input gegeven door de raads werkgroep Communicatie.

7. Vervolgtraject besluitvorming (inclusief communicatietraject)

Als u instemt met het vormgeven van het participatiebeleid door middel van de routekaart en bijbehorende website Meedoen in Waalwijk, dan worden daarna de volgende stappen gezet:

- Najaar 2020: inrichten website met input van inwoners en de raads werkgroep Communicatie (bv. welke zoekopties opnemen, welk taalgebruik).
- Najaar 2020: vullen website, waaronder uitwerken van 35 tot 40 instrumenten die we op dit moment gebruiken.
- Najaar 2020: we passen de inspraak- en participatieverordening 2012 aan, zodat deze aansluit bij de nieuwe kaders.

Aan het begin van 2021 willen we de website operationeel hebben. Vlak voor de zomer van 2021 kijken we samen met de raads werkgroep naar de werking er van en sturen we eventueel bij.

8. Fatale beslisdatum JA/NEE

Nee.

9. Bijlagen bij het voorstel

Zie het RaadsInformatieSysteem (RIS)

10.Voorstel

Wij stellen voor:

- In te stemmen met het vormgeven van het participatiebeleid door de dynamische routekaart en bijbehorende website Meedoen in Waalwijk, die beiden eenvoudig aangepast kunnen worden indien daar behoefte aan is;

HET COLLEGE VAN WAALWIJK
de secretaris,

de burgemeester,

J.H. Lagendijk

drs. A. M. P. Kleijngeld

De raad van de gemeente Waalwijk;
gezien het voorstel van het college van Waalwijk van 13 augustus

BESLUIT:

- In te stemmen met het vormgeven van het participatiebeleid door de dynamische routekaart en bijbehorende website Meedoen in Waalwijk, die beiden eenvoudig aangepast kunnen worden indien daar behoefte aan is;

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 15 oktober 2020

DE RAAD VAN WAALWIJK
de griffier,

G.H. Kocken

de voorzitter,

drs. A. M. P. Kleijngeld

